

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 17C/41/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414203308
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lívia Gombárová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2014:4414203308.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Líviou Gombárovou v právnej veci navrhovateľov v I. rade: Ladislav Száraz, nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Nové Zámky, Gúgska ul. 84 a v II. rade: Mgr. Zuzana Szárazová, nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Nové Zámky, Gúgska ul. 84 proti odporkyni: PharmDr. Monika Száraz Hammerschidt, nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Nové Zámky, S.H. Vajanského 7, právne zastúpená: Advokátska spoločnosť s.r.o., Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: XXXXXXXX, o vrátenie daru, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Navrhovatelia v I. a v II. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť odporkyni trovy konania vo výške 335,56 Eur k rukám právnej zástupkyne odporkyne a to do 3 dní po právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

Navrhovatelia v I. a v II. rade sa svojím návrhom zo dňa 18.2.2014 domáhali voči odporkyni vrátenia daru spočívajúceho v bezodplatnom prevode práv a povinností spojených s členstvom v družstve na základe zmluvy zo dňa 6.4.2005, keď poukazovali na skutočnosti v zmysle ktorých mala odporkyňa hrubo porušiť dobré mravy a to svojím správaním sa k bývalému manželovi - synovi navrhovateľov v I. a v II. rade, tým, že ho vyhnala z bytu, na ktorý sa viazal spoločný nájom a členské práva v bytovom družstve, ako aj tým, že zneužívala vnútenú voči navrhovateľom, štvála ich proti nim.

K návrhu sa vyjadrila odporkyňa, ktorá uviedla, že s návrhom nesúhlasí a navrhuje ho zamietnuť. Vyjadrenie odôvodnila tým, že v súčasnosti prebiehajú štyri súdne spory, jeden o vyporiadanie BSM (XCXX/XXXX), ďalší spor v ktorom sa odporkyňa v postavení navrhovateľky domáha zrušenia spoločného nájmu manželov k družstevnému bytu

(XXCX/XXXX), v ktorom bývalý manžel odporkyne tvrdí, že spoločné práva nadobudli ako manželia, avšak darom len od jeho rodičov, pričom v konaní o vyporiadaní BSM namieta, že členské práva navrhovateľka zahrnula do masy BSM, keď on tvrdí, že sa malo jednať o dar od jeho rodičov len v prospech neho. Ďalej vo vyjadrení poukazovala na skutočnosti, podľa ktorých navrhovatelia mali darovať členské práva odporkyni a jej manželovi, on však účastníkom konania nie jej, hoci boli manželmi a pre toto konanie tvoria procesné spoločenstvo. Ďalej namietala podanie zo dňa 7.2.2014, ktorým sa navrhovatelia domáhajú vrátenia daru a ktoré vyvoláva právne účinky, ktoré odporkyňa považuje za neplatný právny úkon, keď výzva na vrátenie daru musí spĺňať náležitosti ustanovenia § 39 OZ a musí z nej byť zrejmé, aké konkrétne konanie a konkrétne výroky darca považuje za také, ktorými dochádza k porušovaniu dobrých mravov z dôvodu nezameniteľnosti skutku. Odporkyňa uviedla, že neplatný právny úkon nemohol vyvolať účinky povinnosti vrátiť dar a uviedla, že voči navrhovateľom sa nedopusťila

konania, ktoré by vrátenie daru opodstatňovalo. Odporkyňa namietala aj skutočnosť podľa ktorej prevod členských práv a povinností nie je darom v zmysle ustanovenia § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením predložených listinných dôkazov: Zmluvou o prevode práv a povinností spojených s členstvom v družstve zo dňa 6.4.2005, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky 7P/316/2012-25 zo dňa 11.12.2012, vyjadrením odporkyne, dodatkom k návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov maloletých detí na čas po rozvode, Čestným vyhlásením, Vrátením daru - pokus o mimosúdnu pokonávku, podacím lístkom, fotokópiou zápisnice z pojednávania zo dňa 11.2.2014 č. konania 12P142/2013, pripojeného spisu Okresného súdu Nové Zámky 10C7/2014a zistil tento skutkový a právny stav:

Dňa 6.4.2005 bola podpísaná zmluva o prevode práv a povinností spojených s členstvom v družstve, keď navrhovatelia v I. a v II. rade ako prevodcovia a nájomcovia 3 izbového bytu č. 10 na IV. poschodí blok 363 R-3 ul. S. H. Vajanského 7, Nové Zámky previedli bezodplatne na nadobúdateľov Viktora Száraz a odporkyňu svoje členské práva a povinnosti. Rozhodnutím Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 7P/316/2012-25 zo dňa 11.12.2012 bolo manželstvo Viktora Száraz a odporkyne rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda v zmysle ktorej boli maloleté deti Szárazové: Ágnes a Viktória zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na výživu každého dieťaťa po 150 eur mesačne, styk otca s maloletými deťmi bol upravený neobmedzene. Z dohody podpísanej dňa 7.11.2012 Viktorom Szárazom a odporkyňou bolo preukázané, že sa vzájomne dohodli, že otec maloletých detí sa do konca kalendárneho roku 2012 vystaňuje zo spoločného bytu na S.H. Vajanského 7, v Nových Zámkoch a byt ostane naďalej bydliskom matky a maloletých detí. Z čestného prehlásenia zo dňa 1.8.2012 vyplýva, že Viktor Száraz dobrovoľne vyhlásil, že od 1.8.2012 nebude obyvateľom bytu v Nových Zámkoch na S.H. Vajanského 7. Z listu zo dňa 7.2.2014 nazvaného vrátenie daru - pokus o mimosúdnu pokonávku mal súd preukázané, že navrhovatelia v I. a v II. rade vyzvali odporkyňu na vrátenie daru - prevod členských práv a povinností v Novozámockom bytovom družstve týkajúci sa nájmu 3 izbového bytu č. 10 na IV. poschodí blok 363 R-3 ul. S.H. Vajanského 7, Nové Zámky. Svoju výzvu odôvodňovali tým, že odporkyňa mala navrhovateľov ohovárať v návrhu na začatie konania 12 / P142/2012, bližšie však konanie odporkyne, ktoré malo hrubo porušiť dobré mravy a vykazovalo vysokú intenzitu vo výzve nepopisovali.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nové Zámky 4C/86/2014 mal súd preukázané, že na Okresnom súde Nové Zámky prebieha konanie o vyporiadanie BSM po rozvode manželstva odporkyne a Viktora Száraz, kde predmetom konania sú aj členské práva a povinnosti v NZBD, družstvo Nové Zámky, viažuce sa k bytu na adrese S.H. Vajanského 7, Nové Zámky. Z fotokópie pripojenej zápisnice zo súdneho spisu 12P/142/2013 mal súd preukázané, že ďalej na tunajšom súde prebieha konanie o úprave styku s maloletými deťmi Szárazovými Ágnes a Viktórii. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu 10C/7/2014 mal súd preukázané ďalšie konanie - a to konanie o zrušenie spoločného nájmu manželov k družstevnému bytu, kde odporkyňa vystupuje v pozícii navrhovateľky voči odporcovi Viktorovi Szárazovi.

Navrhovatelia v I. a v II. rade na pojednávaní konanom dňa 17.10.2014 sa vyjadrili, že sa domáhajú vrátenia bezodplatného prevodu členských práv a povinností v Novozámockom bytovom družstve, pretože po uzatvorení manželstva v roku 2003 ich syn Viktor Száraz a odporkyňa nemali zabezpečené bývanie a preto navrhovatelia dňa 6.4.2005 na nich previedli členské práva v bytovom družstve. Navrhovateľ v I. rade sa vyjadril, že výzvou zo dňa 7.2.2014 žiadali odporkyňu o vrátenie daru - členských práv a vyjadril sa, že odporkyni členské práva v bytovom družstve darovali resp. dali a s navrhovateľkou v II. rade žiadajú o prinavrátenie členských práv v bytovom družstve, z dôvodu, že sa jedná o ich majetkové práva.

Odporkyňa sa na pojednávaní vyjadrila, že v danom prípade nešlo o darovanie, nebola spísaná ani darovacia zmluva a aj keby o darovanie v konkrétnom prípade išlo, nespôsobilá nič takého, na základe čoho by sa navrhovatelia mali domáhať vrátenia daru. Vyjadrila sa, že jej bola doručená výzva na vrátenie daru, s ktorou však nesúhlasila.

Podľa § 628 odsek 1 Občianskeho zákonníka darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

Podľa § 630 Občianskeho zákonníka darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Podľa § 703 odsek 1 Občianskeho zákonníka ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi.

Podľa § 703 odsek 2 Občianskeho zákonníka ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve, z tohto členstva sú obaja manželia oprávnený a povinný spoločne a nerozdielne.

Podľa § 90 O.s.p. účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

Podľa § 91 odsek 1 O.s.p. ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba.

Podľa § 91 odsek 2 veta prvá O.s.p. ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmluvy je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané a je nesporné, že navrhovatelia uzatvorili s odporkyňou a v tom čase s jej manželom Viktorom Szárazom zmluvu o prevode práv a povinností spojených s členstvom v družstve, na základe ktorej ako prevodcovia a nájomcovia 3 izbového bytu č. 10 na IV. poschodí blok 363 R-3 ul. S.H.Vajanského 7, Nové Zámky previedli bezodplatne na nadobúdateľov Viktora Száraza a odporkyňu svoje členské práva a povinnosti.

V každom súdnom sporovom konaní existuje okruh otázok, ktoré súd skúma i bez návrhu. Medzi takéto otázky patrí aktívna vecná legitímácia navrhovateľa a pasívna vecná legitímácia odporcu. V prejednávanej veci bolo rozhodujúce posúdenie vecnej legitímácie účastníkov konania. Aktívnu legitímáciu navrhovateľov v I. a v II. rade mal súd nesporne preukázanú zo zmluvy o prevode práv a povinností zo dňa 6.4.2005 a aj skutočnosť, že v zmysle uvedenej zmluvy boli navrhovatelia darcami práv a povinností spojených s prevodom členských práv v družstve zo dňa 6.4.2005, keď podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR 22Cdo 947/2008 zo dňa 1.10.2009, ak v dohode o prevode členského podielu v bytovom družstve nie je uvedené, že by išlo o odplatný prevod a osoby, ktoré dohodu uzavreli, tiež tvrdia, že malo ísť o bezodplatný prevod darovanie, je potrebné vychádzať z toho, že o darovanie išlo, ak tu nie sú dôkazy z ktorých vyplýva opak. Navrhovatelia v 1. a v 2. rade tvrdili, že išlo o bezodplatný prevod členského podielu v bytovom družstve, ktorú skutočnosť nepoprela ani odporkyňa a sám navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že sa domáha voči odporkyňi vrátenia daru.

Pasívnu vecnú legitímáciu odporkyne mal súd tiež nesporne preukázanú, tak z návrhu na vrátenie daru ako aj zo zmluvy o bezodplatnom prevode členských práv.

Občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája. (§ 2 OZ).

Z ustanovenia § 91 odsek 1 O.s.p. vyplýva, že ak je navrhovateľov alebo odporcov na jednej strane niekoľko koná každý z nich sám za seba. Ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. (§91 odsek 2 O.s.p). O spoločné práva a povinnosti, ohľadne ktorých sa rozhodnutie musí vzťahovať na všetkých účastníkov konania, ktorí vystupujú na jednej strane a úkony jedného z nich platia aj pre ostatných sa jedná vtedy, ak podľa ustanovení hmotného práva je právo alebo povinnosť o ktoré v konaní ide nedeliteľnej povahy. Podľa ustanovenia § 703 odsek 1 a nasl. OZ ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi. Ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve, z tohto členstva sú obaja manželia oprávnený a povinný spoločne a nerozdielne. Zmluvou o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve zo dňa 6.4.2005 boli prevedené navrhovateľmi členské práva na odporkyňa a Viktora Szárazu, ktorí v tom čase boli manželia a nadobudli tým spoločné členstvo v družstve ako aj spoločný nájom k bytu. Žalobou o vrátenie daru sa navrhovatelia v I. a v II. rade domáhali o vrátenie daru len od odporkyne. Predmetné konanie môže splniť svoj účel len vtedy, ak žaloba na splnenie povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo porušenia práva je vyriešená rozsudkom, ktorého výrok bude vykonateľný a záväzný pre všetkých účastníkov.

Riadne označenie všetkých účastníkov konania ako nositeľov práv a povinností je hmotnoprávnou podmienkou podaného návrhu a uplatnenie práva na súdnu ochranu je úzko spojené s procesným postupom súdu, ktorý si účastník konania zvolil, a za ktorý nesie sám zodpovednosť prejavujúcu sa v neúspechu jeho žalovaného návrhu. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že navrhovatelia sa domáhajú vrátenia členských práv k družstvu od nadobúdateľov -Viktora Szárazu a odporkyne, ktorí boli v čase prevodu práv a to dňa 6.4.2005 manželia a nadobudli prevodom členských práv k bytovému družstvu spoločné členstvo, z ktorého sú oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne. Súd je názoru, že aj keď sa hrubého porušenia dobrých mravov (keď návrh súd nepreskúmaval po vecnej stránke, pretože to v tomto štádiu konania nepovažoval za potrebné), mala dopustiť len odporkyňa, pri členských právach medzi manželmi ide o spoločné práva a odporkyňa nemôže na navrhovateľa previesť viac práv ako má ona sama. V prípade takého výroku súdu, by tento bol nevykonateľný a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a návrh z procesnej stránky zamietol.

Napriek procesnej vade konania, súd preskúmal aj obsah výzvy na vrátenie daru doručovanej odporkyňi.

Domáhanie sa daru (výzva na vrátenie daru) je jednostranným právnym úkonom darcu, ktorý smeruje k tomu, aby obdarovaný vrátil dar. Výzva musí zodpovedať náležitostiam platného právneho úkonu. Účinky darovacej zmluvy sa rušia ex nunc, t.j. od okamihu kedy bol prejav vôle darcu doručený do sféry vplyvu obdarovaného a týmto momentom sa obnovuje vlastnícke právo darcu k predmetu daru. Ak je zmluva o prevode členských práv a povinností bezodplatná, môže sa prevodca domáhať vrátenia daru analogicky podľa § 630 OZ (Rc 9/2008). V súdnom spore musí darca uniesť dôkazné bremeno, že urobil výzvu, ktorá mala všetky potrebné náležitosti. Z obsahu výzvy na vrátenie daru musí byť zrejmé, kto ju urobil, voči komu, z akého dôvodu (pričom nevhodné správanie obdarovaného musí byť opísané konkrétnym a nezameniteľným spôsobom) a čoho sa domáha ten, kto ju robí. Navrhovatelia v I. a v II. rade vo výzve na vrátenie daru zo dňa 7.2.2014 opisovali správanie odporkyne ako porušenie dobrých mravov vysokej intenzity a porušovanie dobrých mravov malo spočívať v ohováraní navrhovateľov odporkyňou, ktorého sa mala dopustiť vo svojom návrhu na začatie konania 12P/142/2013. Bližšie navrhovatelia konanie odporkyne nešpecifikovali žiadnym konkrétnym spôsobom v čom malo spočívať ohováranie navrhovateľov odporkyňou. Hrubým porušením dobrých mravov je porušenie dobrých mravov do značnej intenzity, sústavné porušovanie a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod. Preto posúdenie závadného konania obdarovaného voči darcovi sa vyvíja vždy od osobitostí každého prípadu individuálne a preto nie každé správanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného správania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi naplnia znaky § 630 OZ. Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri obyčajnej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného. V danom prípade navrhovatelia v I. a v II. rade vo výzve zo dňa 7.2.2014 konkrétne nešpecifikovali závadné správanie sa odporkyne, keď v zmysle Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 odsek 1 každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky a to odporkyňa aj učinila

podaním návrhu o úpravu styku k maloletým v konaní 12P/142/2013. Keďže výzva na vrátenie daru zo dňa 7.2.2014 nezodpovedala náležitostiam platného právneho úkonu t.j. neobsahovala dôvod výzvy konkretizovaný nezameniteľným spôsob správania sa odporkyne, súd vyhodnotil výzvu na vrátenie daru ako neplatný právny úkon.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi úspešnému v konaní priznal plnú náhradu trov konania vo výške 335,56 Eur. Odporcovi úspešnému v konaní vznikli trovy, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie zo dňa 13.2.2014, vyjadrenie zo dňa 27.5.2014, účasť na pojednávaní dňa 17.10.2014) po 61,87 eur a 4 x 8,04 eur režijný paušál za rok 2014. Hodnota jedného úkonu právnej pomoci predstavuje 61,87 eur podľa § 11 ods. 1 písmeno a) Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len citovanej vyhlášky). Odmenu a režijný paušál bolo potrebné navýšiť o 20% DPH podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky v znení od 1.6.2010 o 55,92 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňajeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 O.s.p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.), f)rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.